

Wandelroute 14 vennen, bij Oisterwijk

Waar: [Bezoekerscentrum Oisterwijk](#)

🕒 3 uur 7 🚶 9,4 km

Over de route

Maak een fraaie, stevige wandeling langs de vele vennen in Oisterwijk. Geniet van het uitzicht over het water, wandel door de bossen en laat je verrassen door de bijzondere combinatie van bos, heide en vennen.

Volg voor de route de blauwe pijlen op de paaltjes.

Kaart

Waar kun je starten

Wat kom je onderweg tegen?

1. Speijckven

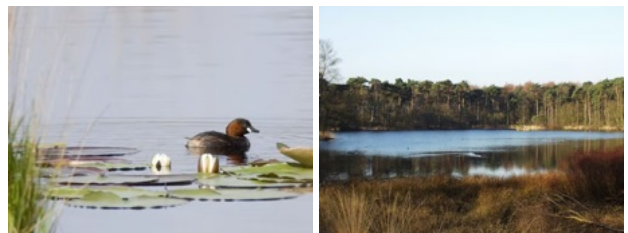
Je start bij het bezoekerscentrum van Natuurmonumenten met de horeca 'Groot Speijck'. Als je verder wandelt, zie je door de bomen het Speijckven liggen. Dit ven is niet door de wind uitgesleten, maar gegraven. Je zou hier zomaar een ijsvogel op één van de laaghangende takken kunnen zien zitten!

In de lente en zomer zie je hier vaak kinderen de watersafari doen. Een educatieve speurtocht voor (basisschool)kinderen. Gewapend met een schepnetje gaan ze op zoek naar waterbeestjes.

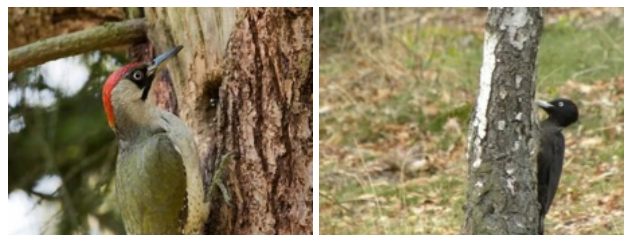
2. Diaconieven

Het volgende ven dat we passeren is het Diaconieven. Dit is het eerste ven dat Natuurmonumenten in Brabant in 1913 kocht. Op het Diaconieven en de andere vennen kun je allerlei watervogels zien, zoals de kuifeend en dodaars. Die laatste heeft een heel herkenbare 'hinnikende' roep. Zijn naam dankt hij dan weer aan het donzige dotje op zijn aars.

3. Brandven

Als je op de kaart kijkt, zul je zien dat de vele vennen in de Oisterwijkse bossen allerlei verschillende namen hebben. Van personen tot kleuren, maar achter elke naam schuilt een verhaal. Het Brandven dankt zijn naam aan het feit dat hier bluswater uit gehaald werd.

Vogels kijken

Op de vele vennen kun je allerlei vogels tegenkomen, maar vergeet ook niet omhoog te kijken en goed te luisteren. Grote kans dat je of het gelach van een groene specht hoort of het geroffel op de bomen door één van de andere spechtensorten die hier voorkomen. Zoals de grote bonte specht of de zwarte specht. Die laatste is trouwens een stuk groter dan de grote bonte specht, al doet de naam anders vermoeden!

4. Groot Kolkven

Vanaf deze plek kijk je uit over het grootste ven in dit natuurgebied. Het Groot Kolkven stamt van net na de ijstijd. Het ven is een restant van een oud smeltwaterdal, dat ontstond door een grote kolkende waterstroom.

Natuurmonumenten verhuurt dit ven ook aan de lokale visclub, die met bootjes het ven op mogen. Aan de oostkant van het ven ligt nog een prachtig uitkijkpunt, dat tevens een visplek is voor rolstoelgebruikers.

5. Mijnbouw

Als je hier door de bossen wandelt, loop je eigenlijk ook door een stukje mijnbouwgeschiedenis. De dennen die je hier ziet, zijn namelijk ooit geplant als productiebos, dat belangrijk was voor de mijnbouw. Dennenhout kraakt namelijk voordat het breekt. Het was dus het perfecte hout om mijngangen te stutten. Mijnwerkers werden tijdig gewaarschuwd als een gang in dreigde te storten!

Bij het Lammerven zie je struiken gagel, die in de zomer heerlijk geuren. Deze plant werd vroeger gebruikt om bier te brouwen en als 'vlooiekruid' in het bed, tegen vlooiën en wandluizen of in de kledingkast tegen motten. Het is een beschermde struik, dus plukken mag nu niet meer. Maar wrijf eens met je vingers langs het blad en ruik dan eens!

6. Oude boswachterswoning

Tijd voor koffie of thee of iets anders lekkers? Bij [Boshuis Venkraai](#) kun je prima terecht om de lange wandeling te onderbreken. Het gebouw is een voormalige boswachterswoning. De naam Venkraai komt van een vogel die hier vroeger veel voorkwam: de zwarte stern, ofwel ven-kraai.

uis Venkraai is horecapartner

7. Goor is niet vies!

Het meest gefotografeerde ven in Oisterwijk moet wel Voorste Goorven zijn. Vanaf meerdere kanten van het ven heb je een geweldig uitzicht, al doet de naam Goorven anders vermoeden. Maar niets is minder waar! Goor betekent 'moeras'. Vroeger werkten de mensen hier veel met hun handen in het veen en kregen ze hun handen niet goed schoon, deze bleven goor...

8. Stenen uit de oorlog

Let zometeen eens op het wandelpad waar je overheen loopt. Het is namelijk geen echt zandpad, er liggen allerlei stenen. Dit is puin van het in de oorlog plat gebombardeerde Rotterdam. Gevangen Oekraïners moesten deze paden zo aanleggen, zodat de Duitsers begaanbare paden kregen voor hun voertuigen. Zo konden ze bij het munitiedepot komen dat hier verstopt lag in het bos, zodat het vanuit de lucht nauwelijks zichtbaar was.

9. Witven

Je bent net om het Witven heen gelopen. Hoe dit ven aan zijn naam komt? Loop maar eens naar de rand van dit ven en kijk door het heldere water naar de bodem. Er ligt prachtig wit zand.

10. Klein Aderven

Je staat nu bij het Klein Aderven. Net als het Witven, Van Esschenven en Groot Aderven, is dit ven ontstaan door winderosie. Dit kun je onder meer herleiden aan de ligging van de vennen in zuidwest naar noordoostelijke richting. Het is de windrichting die het meest voorkomt in ons land.

Bij het Groot Aderven, waar je straks langs loopt, zie je dat steeds meer planten en struiken het ven inpijken. Als we hier niets aan doen, dan is er over 100 jaar geen ven meer over. Natuurmonumenten maakt de oevers van verschillende vennen daarom schoon en zet ze vrij van bomen, tegen de bladval in het water.

11. Natuurzwembad

Van het Groot Aderven loop je nu naar het Staalbergven. Natuurmonumenten heeft dit ven verpacht aan de gemeente. Het is nu onder andere een natuurzwembad met voorzieningen.

Je wandelt zometeen langs Hotel Boschoord, steekt dan een weg over en loopt tegen het Van Esschenven aan.

12. Van Esschenven

Vanaf deze plek kun je prachtig over het langgerekte Van Esschenven uitkijken. De plas dankt zijn naam aan de familie Van Essch, die vroeger tot de notabelen van Oisterwijk behoorde. In de lente en zomer vliegen hier rond de schemer vleermuizen vlak over het water, op jacht naar insecten.

13. Van Tienhovenbank

Wat je op deze route zeker moet doen: maak een klein uitstapje van de route. Neem even plaats op de Van Tienhovenbank en probeer je voor te stellen hoe het hier meer dan honderd jaar geleden was. Want toen kocht Natuurmonumenten het eerste stuk van de Oisterwijkse Bossen om het fraaie gebied te beschermen.

Pieter van Tienhoven vervulde daarbij een zeer belangrijke rol. Deze bank is naar hem vernoemd. De foto is gemaakt tijdens de onthulling in 1935. Pieter van Tienhoven was van 1907 t/m 1952 bestuurslid van Natuurmonumenten en vervulde een hoofdrol bij de aankoop van de Oisterwijkse Bossen en Vennen, maar ook van andere natuurgebieden.

14. Heiven

Na de grootsheid van het Goorven, loop je hier langs het veel kleinere Heiven. Dit ven wordt alleen gevoed door regenwater. Vroeger zag je rondom dit ven veel heideplanten staan, vandaar de naam.

15. De Brouwkuip

Het laatste ven op de route is de Brouwkuip. Dankt het zijn naam aan de ronde vorm of toch aan de, volgens de verhalen, bierbrouwers die hun kuipen in dit ven reinigden. Dit omdat de Voorste Stroom, dichtbij de bebouwing, zo vervuild was door chemicaliën en afvalstoffen van de wolindustrie, waardoor ze deze beek de vuilstroom noemden.

In een aantal bomen vlak bij het ven hangen grote groene kasten. Dit zijn vleermuiskasten.

